Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Okrent; RIO
dnia 12 grudnia 2025 r.

Uchwała Nr SO.11.4010.172.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 12 grudnia 2025 roku

w sprawie: **wydania na wniosek pożyczkobiorcy opinii o możliwości spłaty wnioskowanej pożyczki.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) w odniesieniu do wniosku Burmistrza Gminy Czempiń z dnia 12 listopada 2025 roku w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czempiń pożyczki planowanej do zaciągnięcia w 2025 roku na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czempiń na 2025 rok w kwocie 1.500.000,00 zł, wyraża

opinię pozytywną
o możliwości spłaty pożyczki.

UZASADNIENIE

Burmistrz Gminy Czempiń w dniu 12 listopada 2025 roku wystąpił z następującymi wnioskami o możliwość spłaty następujących pożyczek:

- na prefinansowanie projektów realizowanych przy udziale środków z Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 w kwocie 7.000.000,00 zł (w dniu 10 grudnia 2025 r. wpłynęła korekta tabeli pożyczkowej),
- na prefinansowanie zadań realizowanych przy udziale środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w łącznej kwocie 1.889.000,00 zł (w dniu 10 grudnia 2025 r. wpłynęła korekta tabeli pożyczkowej),
- na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czempiń na rok 2025 w kwocie 1.500.000,00 zł roku (w dniu 17 listopada 2025 r. i 10 grudnia 2025 r. wpłynęły korekty tabeli pożyczkowej).

Niniejsza opinia dotyczy możliwości spłaty pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czempiń na rok 2025 w kwocie 1.500.000,00 zł roku.

Rozpatrując zdolność Gminy do wywiązania się z zobowiązań, wynikających z planowanej do zaciągnięcia pożyczki oraz zobowiązań już zaciągniętych, Skład Orzekający poddał analizie:

- uchwałę budżetową Gminy Czempiń na 2025 rok po zmianach,
- uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, po zmianach,
- uchwałę Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 30 października 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki na prefinansowanie projektów realizowanych przy udziale środków z Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027,
- sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku”,

i ustalił co następuje.

W uchwale budżetowej na 2025 rok, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XXIX/242/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 4 grudnia 2025 r., zaplanowano dochody w kwocie 116.230.169,18 zł oraz wydatki w kwocie 144.078.761,21 zł. Planowany deficyt budżetu wynosi 27.848.592,03 zł i ma zostać sfinansowany przychodami z tytułu zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym, przychodami jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, przychodami z tytułu spłat udzielonych pożyczek w latach ubiegłych oraz przychodami z tytułu wolnych środków.

Z załącznika nr 4 do uchwały budżetowej pn. „Planowane przychody i rozchody budżetu na 2025 r.” (ostatnia zmiana w zakresie przychodów budżetu została dokonana uchwałą Nr XXVIII/238/25 z dnia 20 listopada 2025 r.) wynika, że przychody zaplanowano w łącznej wysokości 39.918.499,03 zł i składają się na nie:

- przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (§ 903) w kwocie 9.807.707,00 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.335.924,30 zł,

- przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 418.030,68 zł,
- przychody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych papierów wartościowych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (§ 907) w kwocie 4.750.000,00 zł,
- przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 3.596.978,56 zł,
- przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 7.800.000,00 zł,
- przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 11.209.858,49 zł.

Z kolei, rozchody zaplanowano w łącznej wysokości 12.069.907,00 zł, w tym:

- z tytułu spłaty pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE (§ 963) w kwocie 2.807.707,00 zł,
- wcześniejsza spłata istniejącego długu j.s.t. (§ 965) w kwocie 4.750.000,00 zł,
- udzielone pożyczki i kredyty (§ 991) w kwocie 3.000.000,00 zł,
- spłaty krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 1.512.200,00 zł.

W załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XXIX/243/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 4 grudnia 2025 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, finansowanie deficytu przedstawia się następująco:

- kredyty i pożyczki w kwocie 18.209.858,49 zł (poz. 4.1.1),
- nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych w kwocie 2.753.954,98 zł (poz. 4.2.1) – zgodnie z przyjętą metodologią kwota stanowi sumę przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 2.084.778,56 zł (poz. 4.3.1),
- spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 4.800.000,00 zł (poz. 4.4.1).

O zaciągnięciu pożyczki Rada Miejska zdecydowała uchwałą Nr XXVII/235/25 z dnia 30 października 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czempiń na 2025. Z postanowień § 1 wynika, że pożyczkę postanowiono zaciągnąć do kwoty 1.500.000,00 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego – sprawozdanie łączne – wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku" zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz z uwzględnieniem zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych wynosiło 43.122.763,28 zł. Uwzględniając planowane w 2025 roku do zaciągnięcia pożyczki jak również zaciągnięcie zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych oraz planowane spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów wraz z wydatkami zmniejszającymi dług ustalono, że dług na dzień 31.12.2025 roku wyniesie 59.805.424,59 zł.

Na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XXIX/243/25 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 4 grudnia 2025 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056, Skład Orzekający ustalił, że relacja wynikająca z art. 243 ustawy o finansach publicznych (przy uwzględnieniu zobowiązań już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia) w latach spłaty pożyczki, kształtować się będzie następująco:

Rok	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok)* (poz.8.1)	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (poz.8.3.1)
2025	4,50	20,35
2026	6,69	18,40
2027	7,08	17,12
2028	7,00	15,97
2029	6,78	14,68
2030	6,75	13,69
2031	6,74	14,04
2032	6,63	14,78
2033	6,40	16,42
2034	6,18	17,91
2035	5,92	18,98
2036	5,71	19,62
2037	5,45	19,85
2038	5,26	19,64
2039	4,98	19,05
2040	4,72	18,46

*Analiza uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, po zmianach, wykazała, że Jednostka zastosowała wyłączenia w zakresie ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3 w poz.:

- 2.1.3.1 – „Odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań", w roku 2025 na kwotę 70.200,00 zł,

- 5.1.1.1 – „Kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy”, w roku 2025 na kwotę 4.319.907,00 zł i w roku 2026 na kwotę 8.889.000,00 zł,
- 5.1.1.3 – „Kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy, z tego:” w roku 2025 na kwotę 4.750.000,00 zł i w poz. 5.1.1.3.1 – „środkami nowego zobowiązania” w roku 2025 na kwotę 4.750.000,00 zł.

W „Objaśnieniach przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056” omówiono zastosowane wyłączenia dotyczące:

- pożyczki w kwocie 1.512.200,00 zł związanej z realizacją zadania „Przebudowa ulicy Mickiewicza, Komorowicza i Kiełczewskiego w Czempiniu” oraz zadania „Przebudowa ulicy Czereśniowej, Wiśniowej oraz Sokolniczej w Czempiniu” – Jednostka posiada promesy w ramach zadań realizowanych ze środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- pożyczką kwocie 2.807.707,00 zł na prefinansowanie projektu ze środków PROW „Budowa Drogi w Piechaninie” – umowa z Samorządem Województwa Wielkopolskiego Nr 00207-65151-UM1500530/22 z dnia 06.06.2023 r.,
- niższych kosztów nowego zobowiązania.

Z dołączonej do wniosku tabeli pożyczkowej, przedstawiającej symulację spłaty pożyczki wynika, że opiniowana pożyczka będzie spłacana w latach 2028 – 2040, natomiast odsetki będą opłacane od 2025 roku.

W złożonym wniosku i dołączonej do niego tabeli pożyczkowej, dotyczącej symulacji spłaty pożyczki, Jednostka nie wykazała pełnej kwoty wszystkich zastosowanych w WPF wyłączeń. Skład Orzekający wskazuje, że wykazane wyłącznia w symulacji są zaniżone, bowiem wykazano jedynie wyłączenia zastosowane w oparciu o następujące umowy:

- z dnia 6 czerwca 2023 r. Nr 00207-65151-UM1500530/22 na zadanie związane z „Budową drogi w Piechaninie” na kwotę 2.948.092,00 zł,
- z dnia 27.03.2024 r. FEWP.02.05-IZ.00-0002/23-00 na zadanie Budowa zielono-niebieskiej infrastruktury na terenie Gminy Czempiń w celu zwiększenia odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe” w kwocie 7.805.751,81 zł,
- z dnia 07.08.2025 r. FEWP.02.01-IZ.00-0007/24-00 na zadanie Podniesienie efektywności energetycznej i redukcja emisji gazów cieplarnianych w budynku Szkoły Podstawowej w Czempiniu – Borowo 76” w kwocie 2.215.077,00 zł.

Z Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika (poz. 5.1.1.1), że 2026 roku wyłączeniu ze wskaźnika spłaty podlegają pożyczki opiniowane przez Skład Orzekający uchwałą Nr SO.11.4010.170.2025 z dnia 12 grudnia 2025 r. oraz uchwałą Nr SO.11.4010.171.2025 z dnia 12 grudnia 2025 r.

We wniosku wyjaśniono, że: „*W kolumnie 17 tabeli kredytowej dla roku 2026 uwzględniono wyłączenie pożyczkę planowaną do zaciągnięcia i spłacenia w 2026 roku na wyprzedzające finansowanie zadania*

realizowanego z udziałem środków z FEW 2021-2027, natomiast załącznik nr 1 wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czempiń w poz. 5.1.1 wykazuje kwotę 8.889.000,00 zł tj. o 1.889.000,00 zł wyższą. Jest to kwota pożyczki planowanej do zaciągnięcia w roku 2025 na prefinansowanie projektu realizowanego przy udziale środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, której termin spłaty przypadać będzie na rok 2026".

W oparciu o zamieszczone dane, Skład Orzekający wyraża opinię, że w latach 2025-2056 spłata zobowiązań Gminy Czempiń z tytułu rat kredytów i pożyczek oraz wykupu wyemitowanych obligacji wraz z należnymi odsetkami, przy uwzględnieniu zastosowanych wyłączeń, nie przekroczy relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający zauważa, że z analizy kształtowania się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy wynika, iż istnieje ryzyko niezachowania tej relacji w przypadku braku spełnienia przesłanek do wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań pożyczek opiniowanych uchwałą Nr SO.11.4010.170.2025 z dnia 12 grudnia 2025r. oraz uchwałą Nr SO.11.4010.171.2025 z dnia 12 grudnia 2025r.

Uwzględniając zachowanie wymogów uregulowań prawnych na tle planowanych wielkości budżetowych, Skład Orzekający uznał, że Gmina Czempiń posiada możliwość spłaty planowanych do zaciągnięcia zobowiązań z tytułu pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czempiń na rok 2025.

Oceniając natomiast wpływ opiniowanej pożyczki na realizację zadań publicznych, Skład Orzekający uznał, że jej zaciągnięcie nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez Gminę Czempiń w roku 2025 i latach następnych, **pod warunkiem** osiągnięcia – w poszczególnych latach – prognozowanych w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czempiń na lata 2025-2056 (po zmianach) dochodów, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej uchwały.